

Investeringsaftrek: bijlage milieuvriendelijke investeringen

Laatste revisiedatum: 07 jan 2025

Toelichting

Deze lijst (zie Bijlage IIter/2 bij het KB/WIB 92) omvat de investeringen die bijdragen aan een gunstige milieu-impact.

Voor de toepassing van deze bijlage komen de investeringen met een waarde van minder dan € 1.000 niet in aanmerking.

Er geldt tevens een maximum steunbedrag: wanneer de totale som van het fiscale voordeel van de investeringsaftrek én andere aangevraagde overheidssteun voor dezelfde investering meer dan € 30 miljoen bedraagt (conform artikel 4, lid 1, s van Verordening (EU) nr. 651/2014), moet de aanvraag voor investeringsaftrek vooraf ter goedkeuring als verenigbare staatssteun worden aangemeld bij de Europese Commissie.

Voor de toepassing van deze bijlage betekenen de termen:

- **Reparatie of herstelling:** dit zijn één of meer handelingen waarbij een gebrekkig product of afval wordt teruggebracht in een staat waarin het weer geschikt is voor het beoogde gebruik (volgens Verordening (EU) 2024/1781).
- **Hergebruik:** dit is elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als waarvoor ze bedoeld waren (volgens Richtlijn 2008/98/EG).
- **Vorbereiding voor hergebruik:** dit is elke nuttige toepassingen bestaande uit controleren, schoonmaken of repareren, waarbij producten, die afvalstoffen, zijn geworden, worden klaargemaakt zodat ze zullen worden hergebruikt zonder dat verdere voorbehandeling nodig is (volgens Richtlijn 2008/98/EG).
- **Recycling of recyclage:** dit is elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten, materialen of stoffen, zowel voor het oorspronkelijke als voor een ander doel. Dit omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energierugwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal (volgens Richtlijn 2008/98/EG).
- **Kunststof:** dit is een materiaal bestaande uit een polymeer (zoals gedefinieerd in Verordening (EG) nr. 1907/2006) waaraan mogelijke additieven of andere stoffen zijn toegevoegd, en dat als een structureel hoofdbestanddeel van eindproducten kan worden gebruikt, met uitzondering van natuurlijke polymeren die niet chemisch zijn gewijzigd.
- **Afvalhiërarchie:** dit is de hiërarchie voor de preventie en het beheer van afvalstoffen, zoals omschreven in artikel 4 van Richtlijn 2008/98/EG.

Groep 1: Grondstoffenbeheer

Investerings die gericht zijn op de inzameling, sortering, verwerking of behandeling van producten, grondstoffen of afval komen alleen in aanmerking, mits ze voldoen aan de principes van de afvalhiërarchie. Dit betekent dat de verwerking gebeurt volgens de best beschikbare technieken voor het specifieke product, de grondstof of de afvalstroom.

Daarnaast moeten de investeringen voldoen aan de criteria voor de transitie naar een circulaire economie zoals vastgelegd in artikel 13 van Verordening (EU) 2020/852.

Categorie 1: Vermindering van het gebruik van grondstoffen/ afvalvermindering

In aanmerking komen de volgende investeringen:

- **Waterbesparende toestellen:** waterfonteinen aangesloten op het drinkwaternet en waterterugwinningssystemen voor grijs water.

- Apparatuur of installaties die bijdragen aan de vermindering van eenmalige producten en de omslag maken naar herbruikbare producten:
 - inzamelapparatuur voor herbruikbare producten, zoals verpakkingen, (openbare) inzamelbakken, technische retoursystemen, sorteersystemen, inspectielijnen en vulapparatuur., met uitzondering van gebouwen, transportmiddelen en interne transportapparatuur;
 - industriële reinigingsapparatuur of installaties voor het reinigen en drogen van herbruikbare producten. Hierbij mogen enkel niet-toxische wasmiddelen worden gebruikt. Het waswater moet worden gerecupereerd en hergebruikt;
 - desinfectie-installaties voor medische hulpmiddelen met het oog op hergebruik.
- Apparatuur of installaties voor herstel, sortering of demontage, ten behoeve van hergebruik, voorbereiding voor hergebruik of recycling:
 - bestemd voor het herstellen, sorteren of demonteren van producten zodat onderdelen hergebruikt, gerecycled of in nieuwe producten verwerkt kunnen worden;
 - bestaande uit apparatuur of installaties, met uitzondering van standaardgereedschap om fietsen, meubels, textiel, elektronische apparaten en zonnepanelen voor te bereiden voor hergebruik, voor gebruik in nieuwe producten of voor recycling.
- Apparatuur om te kammen, spinnen, weven en breien met gerecycleerde textielvezels op voorwaarde dat:
 - de gerecycleerde textielvezels afkomstig zijn van mechanische of thermische recycling;
 - het textielproduct bestaat voor minimaal 50% uit gerecycleerde vezels;
 - het product in de afvalfase ten minste even hoogwaardig recycleerbaar is, vergelijkbaar met gangbare producten..

Groep 2: Klimaat

Categorie 2: Broeikasgasemissies verminderen

In aanmerking komen de volgende investeringen:

1. Middenspanningsschakelsystemen zonder fluorhoudende gassen (voor het doorschakelen of transporteren van middenspanning met een schakelsysteem dat geen SF6 bevat, maar geïsoleerd is door vaste stof of een fluorvrij isolatiegas).
2. Middenspanningsschakelsysteem zonder fluorhoudende gassen (aanpassen bestaande situatie) (voor het voortijdig vervangen van een SF6-houdend schakelsysteem voor het doorschakelen van middenspanning met een schakelsysteem dat geen SF6 bevat, maar geïsoleerd is door vaste stof of met een fluorvrij isolatiegas (het vervangen van het SF6-houdend schakelsysteem moet worden uitgevoerd door een SF6 gecertificeerd monteur, en er moet aangetoond worden dat het SF6 is opgevangen en milieuverantwoord wordt verwerkt).
3. Hoogspanningsschakelsysteem of gasgeïsoleerde leiding (hoger dan 52kV) met een laag GWP-isolatiegas (voor het doorschakelen of transporteren van hoogspanning met een schakelsysteem of gasgeïsoleerde leiding dat geen SF6 bevat, maar geïsoleerd is met een vaste stof, of een fluorvrij isolatiegas, of met een gefluorideerd gas met een GWP van minder dan 1000 CO₂-equivalenten).
4. Hoogspanningsschakelsysteem of gasgeïsoleerde leiding (hoger dan 52kV) met een laag GWP-isolatiegas (aanpassen bestaande situatie) voor het voortijdig vervangen van een SF6-houdend schakelsysteem voor het doorschakelen van hoogspanning of een SF6-geïsoleerde leiding met een schakelsysteem of gasgeïsoleerde leiding dat geen SF6 bevat, maar geïsoleerd is door vaste stof, met een fluorvrij isolatiegas, of een gefluorideerd gas met een GWP van minder dan 1000 CO₂-equivalenten (het vervangen van het SF6-houdend schakelsysteem moet worden uitgevoerd door een SF6 gecertificeerd monteur, en er moet worden aangetoond dat het SF6 is opgevangen en milieuverantwoord wordt verwerkt).

Opmerking: De midden- en hoogspanningsschakelsystemen uit punt 1 tot en met 4 komen in aanmerking voor de investeringsaftrek tot:

- 1 januari 2026 voor schakelsystemen <24 kV;
- 1 januari 2030 voor schakelsystemen 24<52 kV;
- 1 januari 2028 voor schakelsystemen 52>145 kV, <50 kA;
- 1 januari 2032 voor schakelsystemen >145 kV of >50 kA.

5. Decarbonisatie van industriële productieprocessen door één van de volgende methodes:

- a) directe reductie van erts met aardgas en/of waterstof, waarbij de volgende onderdelen in aanmerking komen: oven, procesgasverhitter, behandelingsinstallatie voor de gassen die vrijkomen en neveninstallaties voor aanvoer van gas, koeling en elektriciteitsvoorziening;
- De investeerder toont aan de hand van een transitieplan met concrete tussentijdse CO₂-uitstoot reductiedoelstellingen aan dat het gebruik van aardgas of fossiele waterstof voor deze investering een overgangsmaatregel is en er een omschakeling naar hernieuwbare waterstof voorzien is die in de lijn ligt met klimaatneutraliteit in 2050);
- b) vervanging van reductiemiddelen/procesgas van fossiele oorsprong door synthetische reductiemiddelen/gassen afkomstig van afvalstoffen die niet mechanisch recycleerbaar zijn en die zijn verhit door elektrische energie of door een gedeelte van het in het proces opgewekte gas, waarbij de volgende onderdelen in aanmerking komen: installatie voor de productie en behandeling van de synthetische gassen, aan- en afvoersystemen voor de afvalstoffen en gassen, voorzieningen voor toevoer van elektriciteit
- c) afvangen, transporteren, opslaan en gebruiken van CO₂ die vrijkomt bij een industrieel productieproces, waarbij:
- o de CO₂ uitstoot onlosmakelijk verbonden is met het productieproces;
 - o de CO₂ niet het gevolg is van energieproductie uit fossiele brandstoffen of afvalstoffen en niet afkomstig is van een WKK-installatie;
 - o de CO₂ die wordt afgevangen in een biovergister, niet afkomstig is van een fossiele bron, maar enkel de emissies uit het vergistingsproces in aanmerking komen;
 - o 'opslaan' wordt gedefinieerd als het permanent opslaan van afgevangen CO₂;
 - o 'gebruiken' wordt gedefinieerd als het permanent chemisch binden van de afgevangen CO₂ tot een stabiel product onder industriële omstandigheden, al dan niet na tussentijdse opslag, zuivering of chemische omzetting, waarbij bij normaal gebruik, zo ook normale activiteiten die plaatsvinden na het einde van de levensduur van het product, de emissies niet in de atmosfeer terechtkomen, en waarbij de CO₂ als grondstof voor dit product niet gangbaar is. De CO₂ kan bijvoorbeeld gebruikt worden als grondstof in de basischemie of in bouwmaterialen, dit is geen gangbare toepassing. Het produceren van synthetische brandstoffen op basis van de afgevangen CO₂ komt niet in aanmerking.
 - o afvangen' en 'transporteren' geïntegreerd zijn in een volledige CCU- of CCS-keten.
 - o en waarbij volgende apparatuur in aanmerking komt: apparatuur voor het afvangen van CO₂, apparatuur om CO₂ te binden, apparatuur voor het transport van CO₂, CO₂-reinigingsapparatuur, CO₂-compressor, transportleiding naar de opslaglocatie, wassers, drogers, koeling, CO₂-buffers voor tijdelijke opslag.

Opmerking: de investeringen onder c) komen niet in aanmerking voor de aftrek als er al Europese financiële steun werd ontvangen. Als er geen Europese steun wordt ontvangen dan komt maximaal 33% van het totale investeringsbedrag in aanmerking voor investeringsaftrek. Hierbij wordt financiële steun ruim gedefinieerd (inbegrip van steun van fiscale aard en steun in de vorm van subsidies).

Categorie 3: Bevorderen van adaptatie

1. Vergroening van de niet-openbare delen van een vestigingseenheid, waaronder het parkeerterrein of tuin, inclusief de verharde delen (aanpassen van een bestaande situatie):
- a) vervangen van bestaande verharding door:
- vegetatie bestaande uit een gevarieerde soortensamenstelling die aansluit op natuurlijke vegetatie, in volle grond; of
 - een waterpartij, die indien deze in directe verbinding staat met een oppervlaktewatersysteem, eerst door een beplant systeem moet passeren; of
 - waterdoorlatende of waterpasserende verhardingen, al dan niet in combinatie met de volgende onderdelen: infiltratiekanalen, waterbufferende en doorlatende onderfundering, slimme kolken, een helofytensloot, een vegetatiestuw of verwijderen van bestaande aansluitingen op het riool; of
 - een combinatie van bovenstaande maatregelen.
- b) In hogervenoemde gevallen geldt het volgende:

- de vestigingseenheid maakt geen deel uit van een landbouwbedrijf en is gesitueerd in een stedelijke ontwikkelingszone volgens de stedenbouwkundige voorschriften die erop van toepassing zijn; en
 - ten minste 50% van de dichte bestrating voor parkeerterreinen, zij- en achteropritten (exclusief wegen) van de desbetreffende vestigingseenheid wordt vervangen; en
 - ten minste 50% van de totale dichte verharding van de desbetreffende vestigingseenheid wordt vervangen.
2. Installaties voor het beschermen van natuurlijke personen en bedrijven tegen de schadelijke gevolgen van overstromingen en het vermijden van het terechtkomen van verontreiniging in overstromingswater. Hieronder vallen volgende investeringen:
- a) het voorzien van waterwerende constructies voor openingen zoals deuren, ramen en toegangspoorten en dergelijke, langs waar water het gebouw kan binnendringen;
 - b) het voorzien van terugslagkleppen op de riolering om overstroming door terugstuwing vanuit waterlopen, rioleringen of afwateringssinfrastructuur te voorkomen;
 - c) het waterdicht maken van muren onder het overstromingspeil om het indringen van wateri via de muren te vermijden.

Investeringen in nieuwe installaties binnen gebieden die als overstromingsrisicogebieden zijn aangeduid, komen niet in aanmerking. Dit is in overeenstemming met artikel 129 van de verzekeringswet van 4 april 2014.

Groep 3: Investerings ter bevordering van het leefmilieu

Categorie 4: Chemische stoffen in een circulaire economie

Investerings die de vervanging van het gebruik van zorgwekkende chemische stoffen mogelijk maken. De te vervangen stoffen moeten als zodanig op de markt worden gebracht (in de zin van artikel 3 van de REACH-verordening), geïdentificeerd door een uniek CAS-nummer, geproduceerd in de in bijlage 1 vermelde sectoren, met uitzondering van stoffen die buiten het toepassingsgebied vallen en voor dit doel ook in bijlage 1 zijn opgenomen. De volgende voorwaarden moeten worden voldaan:

- De investering moet leiden tot een substantiële verbetering aan de intrinsieke veiligheid van de op de markt gezette stoffen, producten die deze stoffen bevatten of processen waarin deze stoffen gebruikt worden.
- De investering mag niet leiden tot een significante impact op het klimaat, water, bodems, mariene hulpbronnen, de transitie naar een circulaire economie, biodiversiteit en ecosystemen, zoals omschreven in artikel 17 van Verordening 202/852

De definities en voorwaarden voor de toepassing van deze categorie worden in detail beschreven in de sub bijlagen 1, 2, 3 en 4. (Zie [Bijlage II ter/2 Bij het KB/WIB92 \(p. 144097 en volgende\)](#)).